

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

**Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ НАСТІЛЬНОГО
ТЕНІСУ НА ВІЗКАХ**

Освітня програма Фізична культура і спорт
перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 7 від «30» грудня 2025 р.

Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія і методика викладання настільного тенісу на візках
Викладач (і)	Синиця Андрій Володимирович
Контактний телефон викладача	+380505497670
E-mail викладача	andrii.synytsia@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/
Консультації	Консультації здійснюються згідно розкладу, який затверджується на кафедрі спортивно - педагогічних дисциплін на початку семестру. Асинхронна комунікація здійснюється впродовж усього процесу вивчення дисципліни, в межах робочого часу на https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія і методика викладання настільного тенісу на візках» є професійно-орієнтованим курсом, що забезпечує підготовку майбутніх тренерів та фахівців з фізичної культури до роботи в сегменті паралімпійського спорту та адаптивного фізичного виховання.

Зміст дисципліни спрямований на опанування студентами комплексу знань щодо біомеханічних особливостей рухової діяльності спортсменів із порушеннями опорно-рухового апарату, які використовують крісла колісні. Програма передбачає вивчення міжнародної системи функціональної класифікації гравців (класи 1–5), специфічних правил гри (ITTF Para Table Tennis) та методики навчання техніко-тактичним діям у положенні сидячи.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання настільного тенісу на візках» є формування у майбутніх бакалаврів системи спеціальних знань, умінь та навичок, необхідних для організації та проведення навчально-тренувального процесу, а також здійснення ефективної змагальної діяльності осіб з порушеннями опорно-рухового апарату (ПОРА) засобами настільного тенісу.

Основними цілями (завданнями) вивчення дисципліни є:

Теоретичні: засвоєння знань про історію паралімпійського руху, систему функціональної класифікації гравців (класи 1–5), міжнародні правила гри та вимоги до технічного оснащення.

Методичні: опанування методикою навчання базових технічних елементів (хват, удари, подачі) з урахуванням обмеженої мобільності та специфіки балансу гравця у візку.

Практичні: формування навичок керування спортивним візком під час гри, підбору допоміжних засобів фіксації, а також розвиток здатності моделювати тактичні схеми залежно від функціонального класу суперника.

Організаційні: підготовка до суддівства змагань та організації інклюзивних спортивних заходів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності	
<p>ІК. Інтегральна компетентність: Бакалавр фізичної культури і спорту здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фізичної культури і спорту, у тренерській діяльності в обраному виді спорту, та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних та методичних аспектів з фізичного виховання і спорту.</p> <p>Загальні компетентності : ЗК2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Фахові компетентності : ФК2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях. ФК4. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують. ФК8. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини. ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми. ФК12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.</p>	
Програмні результати навчання	
<p>ПРН7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами. ПРН8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань. ПРН11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту. ПРН17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини. ПРН21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин 90		
лекції		8		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		22		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
8	017 Фізична культура і спорт	4	Вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год. 90		
		Лекції	Практичні заняття	Сам. робота
Тема 1. Історія настільного тенісу на візках. Міжнародна класифікація (класи 1-5). Техніка безпеки на заняттях.		2	1	8

Тема 2. Технічне забезпечення: вимоги до візків та кріплень.	1	1	6
Тема 3. Пересування на візку та баланс тулуба під час гри.		1	6
Тема 4. Техніка і методика навчання (подачі та прийому м'яча) у грі на візках.	1	5	10
Тема 5. Техніка і методика навчання (накат, підрізка) з урахуванням обмежень.	1	6	10
Тема 6. Організація та суддівство змагань з настільного тенісу на візках.	2	2	10
Тема 7. Фізична та спеціальна підготовка спортсменів	1	6	10
Всього	8	22	60

6. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни		
Види навчальної роботи		Максимальна кількість балів
Практичні навички	Робота на парах	50
Теоретичні знання	Тестування, усна відповідь	20
Самостійна робота	Індивідуальні завдання, КСР	30
Максимальна кількість балів		100

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навч. роботи	Графік навчального процесу							КСР	ІЗ	Разом
	Номер практичного заняття									
	1	2	3	4-6	7-9	10	11			
Т	100		100		100		100			10
УВ	100	100	100	100	100	100	100			10
ПН	100	100	100	100	100	100	100			50
СР								100	100	30
Разом										100

Примітка. Позначено:

Т – тестовий контроль знань;

УВ – усна відповідь;

ПН – практичні навички;

СР – самостійна робота;

КСР - контроль самостійної роботи.

Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за **100 бальною шкалою**.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за практичні навички (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,5, відповідно максимальний бал за **практичні навички** може скласти **50 балів**), отриманих балів за **самостійну роботу** (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,3, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти **30**

балів), оцінки за **теоретичні знання** (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множить на ваговий коефіцієнт 0,2, відповідно максимальний бал може скласти **20 балів**).

Теоретичні знання студентів оцінюються шляхом тестування та їх усної відповіді на заняттях. Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **20 балів**.

Тестовий контроль рівня знань студентів проводиться під час кожного практичного заняття і реалізується в системі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимальна кількість балів, набрана під час тестового контролю на кожному практичному занятті, становить 100 (виставляється згідно % правильних відповідей).

Проходження всіх тестових завдань є обов'язковим для кожного студента.

На кожному занятті студент може отримати оцінку за **усну відповідь** (УВ), участь у дискусії, розв'язування ситуаційних задач тощо. Максимально можлива кількість балів під час кожного заняття – 100.

Під час **практичних занять** студенти виконують практичні роботи з метою оволодіння практичними навиками (ПН). За кожним тематичним модулем передбачено виставлення оцінки за практичні навиків. Оцінка виставляється за результатами виконання практичних видів робіт. Виконання всіх видів практичних робіт і здача супровідної документації є обов'язковою для усіх студентів. Максимально можлива кількість балів, яку може отримати студент за **практичні навиків** становить **50 балів**.

Оцінка **самостійної роботи студентів** здійснюється шляхом тестування **КСР** та виконання **індивідуальних завдань**. Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **30 балів**.

Індивідуальне завдання (ІЗ) є обов'язковим для виконання кожним студентом. Реалізується виконання індивідуального завдання шляхом підготовки та оприлюднення презентації-доповіді згідно обраної тематики.

Тематика для індивідуальних завдань є розроблена у відповідності до актуальних питань галузі та згідно програмного матеріалу курсу.

Можливе формулювання індивідуальної теми за межами пропонованої тематики з урахуванням бажання студентів, їх існуючих вмінь, навиків та уподобань, імовірного майбутнього працевлаштування, а також спортивної спеціалізації. Відбувається це за результатами індивідуальної співбесіди.

Максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання -100.

Індивідуальні завдання оприлюднюються у вигляді доповіді - презентації на відповідному практичному занятті згідно встановлених дат і термінів. Якщо індивідуальне завдання не було представлено вчасно без поважної причини, отримати максимальну кількість балів неможливо.

Контроль самостійної роботи (КСР) відбувається згідно затвердженого університетом графіка навчального процесу за розкладом.

Для цього студент має самостійно опрацювати програмові питання у відповідності до теми.

З темами, які виносяться на контроль самостійної роботи, студент знайомиться на початку семестру. У методичних рекомендаціях до контролю самостійної роботи вказується тема (и), перелік програмових питань, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності.

Контроль самостійної роботи реалізується шляхом проходження тестування на платформі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час тестового контролю самостійної роботи – 100.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний

спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

80-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

70-79 балів - Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, допускаючи незначні помилки.

60-69 балів - Студент володіє навчальним матеріалом поверхово; ознайомлений з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді плутає поняття, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість; планує та виконує частину завдань з допомогою викладача.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		
50 – 59	E	задовільно	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна
добročесність

Дотримання академічної добročесності засновується на низці положень та принципів академічної добročесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

- [Наказ 255 від 31.03.2025 про внесення змін до складу Комісії з питань етики і академічної добročесності](#)
- [Наказ 1099 від 31.12.24р. Про зміну в складі Комісії з етики та академічної добročесності](#)
- [Наказ №529 від 27.09.2022 р. “Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету”](#)
- [Наказ №530 від 27.09.2022 р. “Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника”](#)
- [Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.](#)
- [Положення про Комісію з питань етики та академічної добročесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.](#)
- [Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.](#)
- [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної добročесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.](#)
- [Наказ 1093 про створення комісії](#)
- [Склад комісії з питань етики та академічної добročесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)
- [Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної добročесності”](#)
- [Корисні посилання](#)
- [Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: <https://naqa.gov.ua/академічна-добročесність/>](#)
- [Ініціатива академічної добročесності та якості освіти <https://academiq.org.ua/>](#)
- [Закон України “Про запобігання корупції”- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>](#)
- [Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про запобігання корупції” щодо викривачів корупції» – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/198-IX>](#)
- [Викривачі корупції \(відповіді на поширені запитання на сайті Національного агентства з питань запобігання корупції\) – <https://nazk.gov.ua/uk/departament-organizatsiyi-roboty-iz-zapobigannya-ta-vuyavlennya-koruptsiyi/metodychni-rekomendatsiyi/>](#)
- [Вебінари “Академічна добročесність” – <https://academiq.org.ua/vebinari-akademichna-dobročesnist/>](#)
- [Інформаційні бюлетені “Академічна добročесність Infobulletin” в межах проекту сприяння академічній добročесності в Україні \(Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP\) – <https://academiq.org.ua/novyny/informatsiini-bulleteni/>](#)

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.); Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену. Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7. Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Неформальна освіта</p>	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

8. Ресурсне забезпечення

<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), антропометр, каліпер, медична вага, сантиметрова стрічка, крокомір, тонометр, динамометри (кистьовий, становий).</p>
--	---

Рекомендована література

Основна література

1. Бойчук Ю. Д. Адаптивне фізичне виховання: підручник для студентів ЗВО. Харків: ХНПУ, 2023. 350 с. (Розділи про паролімпійський спорт).
2. Мичуда Ю. П. Спортивна підготовка в паролімпійському спорті: організаційні та методичні основи. Київ: Олімпійська література, 2019. 240 с.
3. ITTF Statutes 2025. The Laws of Table Tennis (Chapter 2). Lausanne: International Table Tennis Federation, 2025. [Електронний ресурс].
4. Шинкарук О. А. Теорія і методика підготовки спортсменів: управління, контроль, відбір, моделювання. Київ: НУФВСУ, 2013. 136 с. (Базовий посібник, згаданий у вашому зразку).

Допоміжна література

1. Smash Down Barriers Manual (Version 1.1). ITTF Foundation: Para Table Tennis Training Guide. 2022. 65 p. (Практичний посібник з уроками для тренерів).
2. Бріскін Ю. А., Передерій А. В. Паролімпійський спорт: навчальний посібник. Київ: Олімпійська література, 2009. 412 с. (Класичне видання з історії та класифікації).
3. Disability Awareness Manual. Table Tennis England. Updated 2024. (Методичні вказівки щодо роботи з гравцями на візках).
4. П'ятничук Г. О. Сучасні інформаційні технології в системі підготовки спортсменів. (Рекомендовано включити вашу працю зі зразка, оскільки вона актуальна для моніторингу навантажень).

Інформаційні ресурси

Офіційні джерела та бази даних

ITTF Para Table Tennis (Official Site): ipttc.org — актуальні правила, календар змагань та світовий рейтинг (World Para Ranking 2025).

ITTF Documents & Handbooks: ittf.com/statutes — доступ до найновіших версій технічних регламентів.

Національний комітет спорту інвалідів України: 2014.paralympic.org.ua — інформація про розвиток настільного тенісу в Україні.

ITTF Foundation: ittffoundation.org — ресурси для інклюзивних спортивних програм "Smash Down Barriers".